

րին նպաստել են և մի քանի հանդամանքներ, ինքն ըստ ինքնան երկրաշրժը անպիսի ուժգնութեամբ է տեղի ունեցել, որ աւերել է գրեթէ ամբողջ քաղաքը, բայց որովհետեւ օրը հինգշաբթի լինելով՝ մասմեղական կանանց բաղանիք գնալու օրն էր, ուստի երկրաշրժը բացի շինքերը կործանելուց, տարել է և մարդկալին բաղմաթիւ զոհեր. մինչև ֆետրուարի կէսը թուրքերից արդէն մօտ 2000 դիակներ էին գտնուել, իսկ հակերից 27 և ինչպէս մել հաղորդեց Շամախու թեմի Հոգևոր Առենի Տ. Նախագահը, անշուշտ կրկնապատիկը պիտի լինի դահերի թիւը, որովհետեւ պեղումները տակաւին աւարտուած չեն:

Տների և բոլոր հաստատութիւնների մնձ մասը քանոդուած են, քաղաքն ամբողջապէս աւերուած, շրջակալ քանի մէ դիւղերի հետ և բոլոր բնակիչները անխափի մերկ և անպաշտպան հրապարակի վերալ մնացած:

Ինչպէս պէտք էր սպասել, Շամախու ալր ծանր աղէտը իւր վերալ դարձրեց Կովկասի քաղաքական վարչութեան և բոլոր աղջաբանակութեան ուշադրութիւնը. առաջին օրինակը տուալ Նորին Մեծութիւն Թագաւոր Կալսը, նուիրելով արկածեալների օգտին 150,000 բուբլի, Կավկասի Տ. Կառավարչապետի թուլտութեամբ ամենու բնք սկսաւ հանդանակութիւն և ժողովուրդը առանց աղջերի խորութեան իւր մարդաշախութեան ձեռը մեկնեց դէպի կարուեալները. Բագու քաղաքում կազմուած է մի մնձ կամիաէ, որի կողմից ներկալացուցիչներ են ուղարկուած Շամախի և շրջակալ դիւղերը՝ դըրամ, հաց, շոր և ալլ կենսական պիտօք բաժանելու:

Աղջիս Վեհ. Հալրապետան ևս իւր կողմից լանձնեց լիշեալ կօմիտէի անդամ և Բագուի գործակալ Տ. Արաէն վարդապետին 2000 ռուբլի արկածեւլ աշխարհականներին և 1,000 բուբլի հողեռականներին բաժանելու համար:

ՆԵՐՍԻՍ ԹԱՑԻՐԵԱՆԻ ԿՏԱԿԻ

Անցեալները Թիֆլսում վախճանուեց երեանցի Ն. Թալիբեանցը, որ իւր կարողութեան մնձագոյն մասը, մօտ հարիւր լիսուն հաղար բուբլի, կտակել է Երեանի հալոց թեմական դպրոցին. Արդպիսով Երեանի դպրանոցը, որ ինչպէս

լաւոնի է, մինչև ալժմ կառավարում էր մեծ մասամբ թե-
մակալ առաջնորդների և հոգաբարձութեանց մեծ նեղութիւն-
ներով ձեռք բերած միջոցներով, ալժմ զրեթէ բոլորովին ա-
պահովում է և կարող է թէ ընդարձակուել և թէ կանոնա-
ւոր դպրանոցների շարքն անցնել: Պատիւ և լաւիտենական
հանդիսատ հանգուցեալին. երանի թէ ամեն մարդ զեթ մեռ-
նելիս չմոռանար իւր ծննդավարը. և լիչէր մերձաւորների
կարօտ վիճակը:

Երեանի թեմական դպրոցի կառավարութիւնն ապահո-
վուեց. մի բաւական մեծ հոգսից աղատուեց դպրոցի եռանդուն
նախադահ սրբ. Սուքիսա արքեպիսկոպոսը: Յանկանք որ
դպրոցի ուսումնական վիճակն էլ բարդաւաճէ նիւթական ա-
պահովութիւնն համեմատ:

Հաստատ աղբիւրից կարող ենք հաղորդել, որ Նորին
Բարձր Սրբազնութեան գլխաւոր հոգսերից մէկն ալն է ներ.
կալումս, որ կարողանաւ դպրանոցը առաջնորդանիստ նկեղե-
ցոց տեղափոխսել քաղաքի կենտրոն եկեղեցիներից մէկը և
այնտեղ նորա համար մի հոգակապ շէնք կատուցանել,

Յանկանում ենք կատարեալ լաջողութիւն:

ՎԻԿՏՈՐ ՀԻՒԳՈՒ ԵՆՆԴԵԱՆ ՀԱՐԻԿՐԱՄԵԱԿԸ

Փեարուարի 13-ին ամբողջ Ֆրանսիան մի շունչ ու մի
հոգի դարձած ողեռութեամբ տօնում է իւր ամենամեծ զա-
ւակներից մէկի ծննդեան հարիւրամեակը: Հալրենիքի ամե-
նամեծ զաւակն այս անդամ ոչ պատերազմների լաղթանակ-
ներ տանող հանճարեղ զօրավար է, ոչ աշխարհի անխւը
պտաեցնող մեծ քաղաքագէտ, ալլ իւր տաղանդաւոր մտքի
արտալալտութիւններով զավիճներ վաստակած բանաստեղծ,
Ֆրանսիաի ամեն ամեն բանաստեղծը: Վիկտօր Հիւգօն այն
սակաւաթիւ քանքարաւոր մարդկանցից մէկն է, որ իւր գըր-
չի շարժումների արդիւնքով զրաւել է ոչ միայն իւր հայրե-
նակիցների զգացմունքներն ու սրտերը, ալլ և ամբողջ քա-
ղաքակիրթ աշխարհի համակրանքն ու սէրբ: Հիւգօն Ֆրան-
սիալի պարծանքն է և նորա ամենախոշոր հիմնաքարերից մէ-
կը: Ինչպէս որ Հիւգօն ինքը ոգեորշում էր ֆրանսիացիներով,
այնպէս էլ ամեն մի ֆրանսիացի, հասարակապետութեան նա-